

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Kateřiny Kopečkové v právní věci žalobce: **T. X. T.**, zast. JUDr. Danielem Choděrou, advokátem se sídlem Malá Štěpánská 2033/8, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2024, č. j. OAM-1089/VL-VL12-HA06-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2024, č. j. 20 Az 50/2024-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky. Podle obsahu správního spisu nebyl ve své zemi nijak nábožensky ani politicky aktivní. Neměl žádné problémy s domovskými státními orgány, nikdy ve své zemi nečelil trestnímu stíhání. Je rozvedený a má syna. Ze své vlasti odešel v roce 2012 do Polska za účelem podnikání. Následující roky střídavě pobýval v ČR a v Polsku. V roce 2017 pozbyl polské pobytové oprávnění (vízum za účelem podnikání). Do ČR vstoupil naposledy v roce 2023. Od té doby pobývá na českém území.

[2] Cizinecká policie žalobce rozhodnutím ze dne 15. 8. 2024 zajistila za účelem správního vyhoštění. Žalobce následně dne 19. 8. 2024 požádal o mezinárodní ochranu. Důvodem jeho žádosti byla vůle zůstat v ČR, pracovat zde a vydělat si na splacení dluhů kamarádům v ČR. Dříve o mezinárodní ochranu nepožádal, jelikož podle svých slov o této možnosti nevěděl.

[3] Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalovaný neudělil žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla legalizace žalobcova pobytu na území. Uvedl, že čistě ekonomické obtíže v zemi původu nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, která nesmí být z důvodu své specifčnosti zneužívána.

[4] Žalobce se bránil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví citovaným rozsudkem zamítl. Krajský soud odmítl žalobcovo tvrzení, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné či zmatečné. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž vycházel ze všech relevantních a dostupných podkladů, včetně žalobcem tvrzených skutečností. K závěru o nenaplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany žalovaný dospěl v souhrnu všech zjištěných okolností. Krajský soud poznamenal, že žalobce netvrdil žádný azylově relevantní důvod. Netvrdil ani, že by ve své vlasti uplatňoval svá politická práva či svobody, kvůli čemuž by mohl být pronásledován. Ztotožnil se se závěrem žalovaného o nenaplnění žádného z důvodů pro udělení azylu.

[5] Krajský soud se s odkazem na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) vypořádal rovněž s námitkou ohledně neudělení humanitárního azylu. Žalovaný se jejím neudělením dostatečně zabýval na str. 5 napadeného rozhodnutí. Krajský soud označil žalobu za zcela obecnou. Nebylo jeho úlohou, aby sám domýšlel žalobní argumentaci za žalobce a věcně na ni pak reagoval. Žalovaný se dle krajského soudu zabýval všemi relevantními skutečnostmi a dostatečně zdůvodnil nepřiznání mezinárodní ochrany žalobci. Dodal, že obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného do značné míry předurčily žadatelem prezentované (kusé) důvody. Krajský soud připomněl, že čistě ekonomické motivy nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Na závěr přiznal, že ekonomická situace ve Vietnamu je horší v porovnání s ČR. Návrat žalobce však v tomto ohledu nelze považovat za nehumánní.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel předně namítá zmatečnost rozhodnutí žalovaného, jelikož z něj jednoznačně neplyne, na základě jakých skutečností rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany. Důvody, které stěžovatele vedly k opuštění vlasti, jsou dle něj dostačující. Žalovaný podle stěžovatele spolehlivě nezjistil skutkový stav ani si neopatřil potřebné podklady, čímž jednal v rozporu s § 2, § 3, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí působí dle stěžovatele zejména jeho nedostatečné odůvodnění, čímž mu bylo zasaženo do práv. Stěžovatel dále žalovanému vyčítá, že se nezabýval otázkou možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Je přesvědčen, že jeho osobní situace je dostatečným důvodem pro jeho udělení.

[8] Stěžovatel považuje rozsudek krajského soudu za nesprávný z důvodu nedostatečného odůvodnění a pro nesprávné posouzení právní otázky. Dále stěžovatel tvrdí, že v případě navrácení do země původu bude čelit reálnému nebezpečí vážné újmy. Na

pokračování

druhou stranu však stěžovatel nemůže popsat, jak by proti němu mohly státní orgány postupovat. Stěžovatel shledává u žalovaného nedostatky v dokazování také ohledně možné perzekuce v zemi původu, i přes to, že sám není nijak politicky aktivní. Uvedl, že hrozba se může týkat například jeho rodinných příslušníků. Stěžovatel rovněž dodává, že v případě návratu do země původu ztratí reálnou možnost vypátrat svou rodinu (za pomoci českých orgánů či neziskových organizací). Na vietnamské orgány se v tomto prý nemůže spolehnout. Závěrem poznamenal, že by měl mít nárok minimálně na jednu z forem mezinárodní ochrany.

[9] Stěžovatel proto navrhuje, aby NSS zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkazuje na obsah správního spisu, napadené rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě. Rozsudek krajského soudu považuje za srozumitelný a souladný s ustálenou judikaturou NSS. Žalovaný je navíc přesvědčen, že napadené rozhodnutí, ani rozsudek krajského soudu nejsou v rozporu s relevantními právními předpisy. Navrhuje, aby NSS kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně ji zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] NSS posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Co se týče přípustnosti jednotlivých kasačních námitek podle § 104 odst. 4 s. ř. s., z judikatury NSS plyne, že námitky nejsou přípustné, opírají-li se jen o jiné důvody, než ty uvedené v § 103 s. ř. s., nebo o důvody neuplatněné v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno. Stěžovatel je povinen v kasační stížnosti reagovat na argumentaci krajského soudu a *kvalifikovaným způsobem* zpochybňovat právě jeho závěry (viz usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[13] První kasační námitka se týká namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, které podle stěžovatele působí zmatečně. V rámci této námitek stěžovatel žalovanému rovněž vyčítá, že nezjistil dostatečně skutečný stav věci, neobstaral si podklady, a navíc rozhodnutí dostatečně neodůvodnil. Obsahově totožnou námitku uplatnil rovněž v rámci žalobní argumentace. Krajský soud na ni již dostatečně reagoval v bodě 14 napadeného rozsudku. Uvedl, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž vycházel ze všech relevantních a dostupných podkladů. Druhá opakující se kasační námitka míří na skutečnost, že se žalovaný nezabýval možností udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu s ohledem na osobní situaci stěžovatele. Rovněž s touto námitkou se již krajský soud dostatečně vypořádal, a to konkrétně v bodech 18 a 19 rozsudku. Poukázal mimo jiné na skutečný smysl tohoto institutu s odkazem na rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55. NSS shledal, že obě kasační námitky jsou shodné s námitkami žalobními a krajský soud již na ně v napadeném rozsudku dostatečně reagoval, včetně odkazu na přílehlavou judikaturu NSS.

[14] Je tedy zřejmé, že stěžovatel v kasační stížnosti opět pouze obecně sporuje správnost závěrů správního orgánu, aniž by reflektoval, jak se s již uplatněnou námitkou vypořádal krajský soud. Takto zopakovaná argumentace proto nepředstavuje *kvalifikovanou polemiku* se závěry krajského soudu, neboť z ní nelze dovodit, v čem krajský soud údajně pochybil. NSS proto dospěl k závěru, že výše uvedené kasační námitky jsou nepřipustné (srov. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1 As 271/2015-36, bod 13).

[15] NSS nyní posoudí přijatelnost zbylých kasačních námitek.

[16] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. NSS přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[17] NSS dospěl k závěru, že zbylé kasační námitky jsou nepřijatelné, jelikož nebyl naplněn žádný z výše uvedených důvodů přijatelnosti. Na všechny vznesené otázky již existuje ustálená judikatura.

[18] NSS nejprve reaguje na námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Stěžovatel bez dalšího odůvodnění pouze odkázal na ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, či ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, č. 1773/2009 Sb. NSS). Stěžovatel konkrétně neuvádí, v čem napadený rozsudek uvedeným požadavkům nedostál. Krajský soud srozumitelně uvedl, proč námitky uplatněné stěžovatelem neshledal důvodnými. NSS napadený rozsudek nepovažuje za nepřezkoumatelný.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti dále tvrdí, že mu při návratu do Vietnamu hrozí reálné nebezpečí vážné újmy. Tím zjevně vyjadřuje nesouhlas s tvrzením v bodě 15 rozsudku krajského soudu, že mu žalovaný neudělil ani doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu. Z ničeho totiž nevyplývalo, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma. Stěžovatel však ani v žalobě, ani nyní v kasační stížnosti své obavy nijak nekonkretizuje. NSS uvádí, že ohledně podmínek pro přiznání doplňkové ochrany, jejímž klíčovým definičním prvkem je právě *vážná újma*, existuje bohatá judikatura NSS. Za vážnou újmu se považuje kupříkladu uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu. Dalšími důvody může být vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

pokračování

NSS však konstantně judikuje, že o „*reálné (resp. skutečné) nebezpečí vážné újmy se přitom nejedná tehdy, jde-li o hypotetické úvahy, které nutně předpokládají existenci několika dalších skutečností, které dosud nenastaly, a ani není přiměřeně pravděpodobné, že by nastaly v budoucnu*“ (srov. např. usnesení NSS ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Azs 118/2017-38). Stěžovatelova námitka nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti, pokud v ní sám neuvádí, ani z jeho azylového příběhu neplynou jakékoliv okolnosti zakládající reálné nebezpečí vážné újmy.

[20] Nepřijatelná je i námitka ohledně možné perzekuce stěžovatele či jeho rodinných příslušníků a tvrzených obtíží s jejich vypátráním při návratu do země původu, kterou odůvodňuje svou nedůvěrou vůči státním orgánům v zemi původu. NSS připomíná, že pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, že jej v zemi původu budou schopny ochránit, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky NSS ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40, nebo ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37). Ani tuto námitku NSS nepovažuje za přijatelnou.

[21] NSS nad rámec výše uvedeného, v reakci na samotný důvod podání stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu zdůrazňuje, že azylové řízení je mimořádným institutem k ochraně cizinců, kteří pocítují důvodnou obavu z pronásledování v zemi původu. NSS proto připomíná, že „[p]rostřednictvím azylového řízení tak nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje“ (viz rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57, či usnesení ze dne 31. 10. 2024, č. j. 7 Azs 96/2024-33). NSS proto uzavírá, že legalizace pobytu z čistě ekonomických důvodů, kterou shodně považovali za skutečný důvod podání žádosti jak krajský soud, tak žalovaný, skutečně není relevantním azylovým důvodem.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[23] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 5. května 2025

Pavel Molek
předseda senátu